

Til: Instituttstyret

Fra: Instituttleder

Sakstype: V-sak

Møtesaksnr.: V-sak 55

Møtenr.

Møtedato: 1.12.2021

Notatdato: 21.11.2021

Arkivsaksnr.:

Saksbehandler: Ragnar Holst Larsen og Katrine Randin

Fordeling av rekrutteringsstillinger ved IAKH 2022-2024

Instituttstyret vedtok ny fordelingsmodell for stipendiatstillinger for perioden 2022-2024 på instituttstyremøtet 6. oktober 2021. Etter behandlingen av kunngjøringstekstene for 2022 på instituttstyremøtet 3. november 2021, ser instituttleder behov for en revisjon av modellen som presiserer muligheten for å lyse ut postdoktorstillinger og åpner opp for rekrutteringsstillinger knyttet til eksternt finansierte forskningsprosjekter.

Historikk HF¹

HF har 145 ph.d.-stipendiatsårsverk finansierte av Kunnskapsdepartementet, såkalte KD-stillinger eller universitetsstipendstillinger. Finansieringen er øremerket og kan ikke brukes til å finansiere andre deler av virksomheten, med unntak for at ph.d.-stillinger kan omgjøres til postdoktorstillinger. 145 er altså måltallet HF skal treffe, gjennom tilsetting i stipendiatstillinger og gjennom at stipendiatene kvalifiserer seg til gjennomføringsstipend. Forsinkede tilsettinger, permisjoner og uforutsigbart antall som vil få gjennomføringsstipend gjør det vanskelig å treffe måltallet nøyaktig hvert år. Noen år vil det faktiske tallet ligge litt over, andre år litt under måltallet, men fakultetet tilstreber å oppnå balanse innenfor en periode på tre år. Stipendiatstillinger finansierte av eksterne prosjektmidler, som NFR og EU, kommer i tillegg til det som omtales som fakultetets ph.d.-stillinger.

Det er fakultetet som forvalter stipendiatstillingene. De er ikke fast fordelt til enheter på fakultetet, men fordeles løpende etter ulike kriterier. Derimot skjer tilsettingene på instituttene. Mens alle stipendiatstillingene tidligere ble lyst ut åpent på fakultetsnivå har fakultetet fra 2007, da HF fikk sin første SFF, fordelt en andel av stillingene til ulike strategiske formål, bl.a. knyttet til bestemte fag, til SFF, til faglig prioriterte områder, til tverrfaglige prosjekter, til styrking av enkelte områder med rekrutteringsbehov, til UiOs tverrfakultære satsinger, til prosjekter tilknyttet nyansatte og som

¹ Historikken fra HF er hentet fra saksnotat av 17.09.2020 til møte 3/2020 i Fakultetsstyret ved HF, D Sak-01: <https://www.hf.uio.no/om/organisasjon/styret/moter/2020/vedlegg/200925-d1-notat-om-stipendiatfordeling.pdf>

egenandel i såkalte fellesløftprosjekter. De resterende stillingene - i utgangspunktet pluss/minus 20 stipendiatstillinger - ble i perioden 2007-2011 fortsatt årlig lyst ut åpent for hele fakultetet samlet.

Søknadene til de åpent utlyste stipendiatstillingene ble fordelt og behandlet i sju ph.d.-utvalg, før fakultetets tilsettingsutvalg (TUV) behandlet en samlet innstilling fra fakultetets Rådet for forskningssaker. En kombinasjon av flere forhold gjorde at fakultetet gikk bort fra ordningen med helt åpne utlysninger, blant annet ressurskrevende innstillingsprosesser med mange søknader og en omorganisering av ph.d.-programmet.

Som del av oppfølgingen av en evaluering av fakultetets ph.d.-program i 2011, ønsket fakultetet også å konsentrere stipendiatstillingene noe mer og sikre at stipendiatene ble rekruttert til større og aktive fagmiljøer, av hensyn til doktorgradsarbeidets faglige kvalitet og progresjon.

I 2012 og 2013 ble stipendiatstillinger som ikke var bundet opp i satsinger, egenandeler e.l. fordelt til sterke fagmiljøer, etter søknader fra instituttene. Stillingene ble tildelt instituttene med krav om utlysning innenfor gjeldende område. Fra 2014 har stillingene som ikke er blitt øremerket strategiske formål på fakultetsnivå blitt fordelt etter størrelse (pro rata) til instituttene, med og uten føringer.

Dagens situasjon

Per i dag er fakultetets stipendiatstillinger fordelt i to kategorier; en andel som fakultetet bruker til strategiske formål, og en andel til fordeling pro rata til instituttene. Dekanen ønsker å opprettholde hovedtrekkene i dagens modell, men vil redusere antallet stillinger som er bundet til strategiske formål på fakultetsnivå, slik at det sikres et forutsigbart antall stillinger til fordeling til instituttene, og som skal komme inn i aktive forskermiljøer.²

Historikk ved IAKH 2014 - 2021

I 2014 ble arkeologi som eneste fag ved IAKH faglig prioritert av HF, og som et resultat av dette ble to stipendiatstillinger tildelt arkeologi med ansettelse i 2015.

I 2016 fikk IAKH tildelt fire stillinger, i tillegg til én stillingen forbeholdt arkeologi på grunn av den faglige prioriteringen. Instituttstyret vedtok 3. februar 2016 at de fire pro-rata stipendiatstillingene fra fakultetet ble fordelt med en til hver av de to forskerprosjektsøknadene fra instituttet som fikk toppkarakter i siste FRIPRO-runden uten å få tildeling, samt én til UiO Norden-gruppa «Offentlighet og ytringsfrihet 1815–1900» og en til feltet «material studies» i arkeologi/konservering.³

På instituttstyremøte 7. desember 2016 ble det vedtatt at de fem stipendiatstillingene som skulle utlyses i 2017 var innenfor områder angitt av faste vitenskapelige ansatte, som i de siste fem årene

² [200925-d1-notat-om-stipendiatfordeling.pdf \(uio.no\)](https://www.uio.no/arkiv/200925-d1-notat-om-stipendiatfordeling.pdf)

³ [Protokoll fra møte i instituttstyret onsdag 3. februar 2016 kl. 14:15-15:20 - Institutt for arkeologi, konservering og historie \(uio.no\)](#)

(2012–) var ansatt i førsteamanuensisstillinger ved IAKH, og som ikke hadde veiledet ph.d.-stipendiater. Stipendiatene ble knyttet til veiledernes faggrupper. Én av stillingene ble forbeholdt arkeologi, tre forbeholdt (samtds)historie, og den siste ble tildelt konservering. Fakultetet hadde tildelt IAKH to ph.d.-stipendier for tilsetting i 2017, så de tre ekstra rekrutteringsstillinger ble finansiert av instituttet. De aktuelle ble bedt om å skissere veiledningsområder som stipendsøkere kunne søke seg til.⁴

Det var i 2017 et ønske fra instituttledelsen å finne en robust fordelingsmodell, slik at instituttstyret slapp å diskutere fordelingskriterier hvert år. På instituttstyremøte onsdag 6. desember 2017 ble det vedtatt at i perioden 2018 – 2021 skulle ordningen være at nye fast vitenskapelig ansatte tildeles en stipendiat som knyttes til faggruppene. Stipendiatstillinger som ikke blir fordelt til nyansatte, skal brukes til å styrke strategiske forskningssatsinger ved å gi en stipendiat til hver av HFs faglig prioriterte tverrfaglige satsinger som IAKH er med i, samt å legge inn en stipendiat som egenandel i søknader om forskningsgrupper innenfor UiO Norden og eventuelle andre strategisk viktige satsinger som instituttet tar del i. I 2018 ble de to stillingene fra HF tildelt innen områder skissert av nyansatte veiledere, tre i historie og én i arkeologi.⁵

Et av hovedargumentene for fordelingsmodellen i 2017 og 2018-2021 var at veiledningserfaring teller stadig tyngre i søknader til NFR og EU som forskerprosjekt. Det samme gjaldt ved opprykkssøknader, og ble sett i sammenheng med [Borg-utvalgets anbefalinger](#) om økte krav til veiledningserfaring ved professoroppykk. I tillegg ble det påpekt at nytilsatte gjerne trenger litt tid før de kan få stipendiater via prosjektmidler fra Norges Forskningsråd.⁶

Forslag til fordelingsmodell av rekrutteringsstillinger ved IAKH i perioden 2022 – 2024

Fordelingsmodell for stipendiatstillinger ved IAKH ble diskutert i instituttstyret 1. september 2021. Det var bred enighet om å gå videre med en ordning hvor stipendiatstillingene tildeles instituttets forskergrupper med en pro rata fordeling mellom fagene. En struktur for en slik ordning presenteres under.

I perioden 2022 - 2024 er det ventet at HF vil tildele IAKH om lag fem stipendiatstillinger per år, som kan omgjøres til postdoktorstillinger. I tillegg ligger det i IAKHs langtidsprognose to egenfinansierte rekrutteringsstillinger per år. Det totale antallet rekrutteringsstillinger ved IAKH er dermed ventet å bli ca. syv per år og ca. 21 stillinger for alle tre årene. Selv om fordelingen av rekrutteringsstillingene vil ta utgangspunkt i de tre fagene ved instituttet, oppfordres det til tverrfaglig samarbeid innad og mellom forskergruppene ved utlysninger av rekrutteringsstillinger.

Fordelingen av disse rekrutteringsstillingene innad på instituttet vil bli gjort med utgangspunkt i antall fast vitenskapelige ansatte ved hvert av de tre fagene. Tar vi utgangspunkt i nåværende

⁴ [Protokoll fra møte i instituttstyret onsdag 7. desember 2016 kl. 14:15-16:35 - Institutt for arkeologi, konservering og historie \(uio.no\)](#)

⁵

⁶ Ibid.

stillingsstruktur og stillinger under ansettelse er fordelingen som følger: konservering fire⁷, arkeologi ni, og historie 31. For å gjøre regnestykket enkelt settes konservering med 5, arkeologi 10 og historie 30 stillinger. Tar vi utgangspunkt i at det i perioden 2022-2024 skal fordeles 21 stillinger, blir fordelingen som følger: arkeologi fem stillinger, konservering to stillinger og historie 14 stillinger.

For 2022 vil fem stillinger bli utlyst innen historie og to stillinger innen arkeologi.

Inntil 25 % av det totale antallet rekrutteringsstillinger kan lyses ut som postdoktorstillinger.

Forskergrupper som ønsker å tiltrekke seg stipendiater, vil årlig bli bedt om å sende en enkel søknad til ledelsen innen en gitt frist. Søknaden skal inneholde et forslag til utlysningstekst, en redegjørelse for rekrutteringsgrunnlaget, en rekrutteringsstrategi, samt en kort presentasjon av hvordan stipendiaten eller postdoktoren skal integreres og følges opp i forskergruppen. I tillegg vil forskergruppene bli bedt om å redegjøre for hvilke overordnede temaer ved forskergruppens fagprofil rekrutteringsstillingene skal arbeide med. Forskergruppene står fritt til å gjøre sine egne vurderinger innad i gruppen om tematisk innretning på utlysningen.

Søknadene vurderes ut fra det innsendte materiale, fordelingsnøkkelen mellom fagene og hvilke forskergrupper som tidligere er tildelt stipendiatstillinger. Forskergruppene blir bedt om å fylle ut søknaden i et nettskjema. Det er en utfordring at antall forskergrupper er høyere enn tallet rekrutteringsstillinger, dette gjelder særlig for historie. Her ligger det en mulighet til å oppfordre forskergruppene til å gå sammen om utlysninger av rekrutteringsstillinger.

Instituttleder vil legge frem forslag til tildeling og utlysningstekst for vedtak i instituttstyret.

Ansettelsesprosessene vil som hovedregel bli ledet av forskerutdanningsleder Ulrike Spring. I tillegg vil komiteene normalt bestå av én til to representanter fra den aktuelle forskergruppen eller andre aktuelle fagpersoner. Ansettelsesprosessene vil følge regelverket for ansettelser av doktorgradsstipendiater ved HF og det vil som hovedregel bli satt ned en intervjukomité per stilling.

Det er ønskelig å videreføre praksisen med at instituttet legger inn en egenfinansiert ph.d.-stilling i alle ERC-søknader som går fra instituttet. I tillegg gis instituttleder myndighet til å tildele ytterligere rekrutteringsstillinger til andre prosjekter eller satsninger, så fremt det er økonomisk handlingsrom til å øke antallet rekrutteringsstillinger. Disse stillingene er ikke tatt med her. I slike tilfeller vil det foreslås at antallet egenfinansierte rekrutteringsstillinger økes.

Forslag til vedtak:

Instituttets stipendiatstillinger (tildelt fra HF og egenfinansierte) tildeles i perioden fra 2022 til og med 2024 instituttets forskergrupper ut fra en pro rata andelsfordeling mellom fagene. Inntil 25 % av det totale antallet stipendiatstillinger kan omgjøres til postdoktorstillinger.

⁷ Det er her tatt utgangspunkt i at konservering har fire stillinger, hvor den siste ikke er besatt.

Det legges inn en egenfinansiert ph.d.-stilling i alle ERC-søknader som går fra instituttet. I tillegg gis instituttleder myndighet til å tildele ytterligere rekrutteringsstillinger til andre prosjekter eller satsninger, så fremt det er økonomisk handlingsrom til å øke antallet rekrutteringsstillinger.
